

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslovakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

AMERICKÉ LISTY: Vychází každý pátek • Vydává a tiskne: Universum Sokol Publ. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek • Evropský redaktor: Miroslav Fišera • Adresa redakce: AL, Postfach 3, 8027 Zürich
Roční předplatné S. Fr. 50.00.

AMERICKÉ LISTY: Erscheint jeden Freitag • Herausgeber: Universum Sokol. Publ. Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für Europa: Miroslav Fišera • Anschrift der Redaktion: AL, Postfach 3, 8027 Zürich • Abonnement: S. Fr. 50.00 (jährlich).

GREGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG, den, 19. AUGUST 1974 • POSTFACH, 3 8027 ZÜRICH, (SCHEWEIZ) Nr. 33. • PREIS S. FR. 1.00

Jak se úkoly mění

Z pražského rozhlasu jsme se tento týden dověděli, že československý podnik zahraničního obchodu "Artcentrum" přináší národnímu hospodářství ročně čistý devizový výnos deset milionů korun. Je to hodně? Je to málo? Statistické ročenky Československé socialistické republiky neuvádějí podrobná a přesně specifikovaná čísla o vývozu a dovozu kulturních statků — nýbrž jen jedinou položku — označenou jako "průmysl polygrafických výrobků a výrobků kulturní spotřeby". Obrát vývozu činní roku 1970 70 milionů, příští rok 85 a roku 1972 114 milionů korun. Ředitel "Artie", která vyvážá do ciziny cizojazyčné knihy, gramofonové desky, gramofony a jiné výrobky z oboru sdělovacích prostředků, však už roku 1970 vyčíslil v rozhovoru s Rudým právem celkový obrát "Artie" za jediný rok 1970 jednou miliardou korun. V těchto číslech něco nehraje, především nejsou srovnatelná a nelze je navzájem kontrolovat.

Zvláště v padesátých, ale i v šedesátých letech se především s vývozem výtvarných děl dělaly velké tajnosti. Ne- ní divu, když se vyvážely jedinečné a nenahraditelné obrazy, zabavené pod nejrůznějšími záminkami soukromým sběratelům. Stalo se, že umělecký historik, zaměst-

OBCHOD RUDÉ ČÍNY SE ZÁPADEM

Z Moskvy zazněla další kritika Pekingského režimu. List Ekonomičeskaja Gazeta napsal, že Čína využívá obchodních styků s imperialistickými velmocemi k rozvíjení svého vojensko-průmyslového potenciálu, a že takové hospodářské styky nejsou v souladu se zájmy světového socialistického hnutí. Čína prý obchod s komunistickými zeměmi zanedbává, ačkoli by prý byl pro ni výhodnější. Obchodování s kapitalisty je pro ni jen pasivní. Deficit v čínském obchodě s vyspělými kapitalistickými zeměmi prý dosáhl loňského roku částku jedné miliardy 200 milionů dolarů.

naný v "Artcentru", musel prodávat do ciziny obrazy francouzských impresionistů, které režim protiprávně zabavil ve sbírce otce tohoto uměleckého historika. O těchto temných obchodech pochopitelně statistické ročenky mlčely.

Vratme se však k našemu výchozímu číslu: "Artcentrum" nyní přináší národnímu hospodářství ročně čistý devizový výnos deset milionů korun. Je to pramálo, když se na západě za protihodnotu deseti milionů československých korun sotva vydraží jediný špičkový obraz hlavních mistrů moderního umění. A přece je to dost, když na druhé straně uvážíme, že částka deseti milionů korun narostla po kapkách a kapičkách hlavně z prodeje uměleckého skla, keramiky a ostatních oborů užitého umění. Soudobé československé výtvarné umění má na této částce poměrně malý podíl jen v grafických listech. "Artcentrum" totiž podle slov své představitelky Bely Laufrové "při své komerční činnosti sleduje především cíle kulturní".

Když to přeložíme do normální srozumitelné řeči znamená to, že také "Artcentrum" je jeden z orgánů cenzury. Tento podnik zahraničního obchodu smí vyvážet jen práce režimem licencovaných výtvarníků. Všichni ostatní a zvláště ti, jejichž jméno a dílo bylo v jakékoliv, třeba i vzdálené souvislosti s pražským jarem 1968, jsou z výhod vývozu svých děl do zahraničí vyloučeni. Obraz československého výtvarného umění se tak na západě zužuje a ochuzuje, nejlepší umělci — pokud neodešli do exilu, jsou umlčeni a naše výtvarná kultura, jak se představuje cizině, je provinční. Nakonec tedy "Artcentrum" slouží cílům nekomerčním a nekulturním. Je hospodářsky neefektivní a s hlediska kulturní výměny má za úkol cizině zamlčovat nejlepší projevy našeho výtvarného umění. Tak se původní úkoly mění ve svůj opak.

J. Dresler

KRIZE PŘEKONÁNA

8. srpna oznámil prezident Nixon svoji resignaci na presidentsví Spojených států a ihned 9. srpna odpoledne složil presidentskou přísahu vicepresident Gerald Ford, kterého si před deseti měsíci za vicepresidenta vybral sám Richard Nixon, a resignoval v naději, že jeho resignace urychlí proces hojení vnitropolitické agónie, kterou národ procházel od vypuknutí aféry Watergate.

Ironií osudu je, že přesně v ten samý den, 8. srpna před šesti roky byl Richard Nixon jmenovaný kandidátem Republikánské strany do presidentských voleb — které také vyhrál. Po porážce v presidentských volbách v roce 1960, a po další porážce, které se Nixon dočkal o dva roky později, kdy se ucházel o úřad guvernéra státu Kalifornie — byla Nixonova nominace za Republikánského presidentského kandidáta označována všeobecně za nej-

větší politický návrat do veřejného života v tomto století. A aby byla ironie dovršena, muž, který nahradil Nixona v Bílém domě, Gerald Ford, byl shodou historických okolností předsedou Volebního sjezdu Republikánské strany, který vybral Nixona za presidentského kandidáta...

Stalo se poprvé ve 200leté historii Spojených států, že prezident skončil svoji funkci resignací a kdy po něm nastoupil muž, který nebyl za vicepresidenta zvolený. Richard Nixon byl zvolený prezidentem takovou větší hlasů, jako nikdo před ním. Tím smutnější a bolestnější byl jeho odchod z Bílého domu — jak pro něho samotného, tak i pro celý národ. Odchod, který národ pocítil jako proces bolestný, ale současně jako nutný a očistný — ve kterém americký konstituční systém má zkorigovat to, co mnozí nazvali zneu-

žitím moci, jiní povýšením se nad zákon a jiní opět pouhým omylem. Nixon resignoval s oddůvodněním, že ztratil v kongresu svoji politickou základnu, což se stalo oddůvodněním kontraversním.

James Reston ve svém komentáři na téma Nixonovy resignace shrnuje ironické zvraty osudu, náhody a drobné okolnosti, které měly esudový význam pro utváření politických osudů odstouplivšího prezidenta. Píše: "Novináři již dopsali politický nekrolog za Richardem Nixonem a postoupili ho historikům, kteří s ním asi budou zacházet laskavěji než oni!" Gerald Ford, ihned po převzetí presidentského úřadu, učinil několik důležitých opatření. V první řadě požádal starý Nixonův kabinet, aby zůstal ve vládě i nadále. Osobním vyznamenáním dr. Kissingera dal na vědomí — že hodlá pokračovat v Nixon-

(Pokrač. na str. 7)

A HRDÝ BUĎ, ŽES NEZRADIL!

Bez vnějšího nařízení, poslušný příkazu srdce i rozumu, dávali lidé agresorům "veto". Jednota davů, zaplavujících ulice a náměstí měst byla výmluvnější než sebehlasitější proklamací. (Nahoře). Tanky, obrněné transportéry, nákladní auta plná munice. To byl argument okupantů a jejich "pravda". Zvyklí vítězit hrubou silou byli si jisti, že na ni mohou vždycky spoléhat. Na ni a na "pátou kolonu".

O ČESKOSLOVENSKU

Vichřice

doprovázená boufkou a prudkým deštěm způsobila značné hmotné škody na mnoha místech českého severu. Na Liberecku byly vyvráceny stromy a poškozeno telefonní a elektrické vedení. Na Litoměřicku a Lounsku porazil prudký vítr na 10 ha chmelnic, dalších 25 hektarů poškodily kroupy. Družstva a státní statky utrpěly další škodu 45procentním poškozením obilí na ploše 2300 hektarů.

Vysokoškolské vzdělání

na slovenských vysokých školách získává každoročně asi 40 polských studentů a studentek. Nejvíce jich přichází na Vysokou školu zemědělskou, speciálně na její chovatelskou a agronomickou fakultu. Přibližně stejný počet slovenských vysokoškolských odjíždí ročně do Polska, zejména na Vysokou školu námořní dopravy v Gdyni.

Dendrologickou kuriozitu

mají v arboretu v Bílé Lhotě u Litavle. Roste tam vrba zakrslá, která se svými dvěma decimetry výšky je pravděpodobně nejmenším stromem vůbec.

Zájem o heřmáněk

Československý heřmáněk má ve světě stejně dobrý zvuk jako náš slad nebo chmel. V cizině známý jako "chamomilla bohemica" platí za jeden z nejvyhledávanějších pro svůj vysoký obsah modré silice a chamazulenu. Sběr z divokých porostů už dávno nestačí krýt potřebu čs. farmaceutického průmyslu, nemluvě o zájmu zahraničního trhu. V současné době se v Československu vyrábí z heřmánku deset druhů farmaceutických přípravků. V terapii se jich užívá především jako protizánětlivých léků a přípravků proti křečím. Jsou nenahraditelné zejména v dětském lékařství. Heřmáněk má dnes své pevné místo i v léčebné kosmetice. Účinným pomocníkem při sklizni na velkých plochách je v Československu samočinný traktorový heřmánkový kombajn čs. výroby.

Největší hotel v Praze

Intercontinental zahájil v pondělí provoz. Po mnoha letech výstavby poskytne konečně služby návštěvníkům hlavního města. Nabízí 825 lůžek, dále 1400 míst ve svěrázných pohostinských střediscích, jako je restaurace Zlatá Praha aj. Součástí je také kongresová hala pro 400 osob. Hotel má dokonalou klimatizaci a další moderní technická zařízení.

Úvěr Jugoslávii

Československo a Jugoslávie podepsaly v Praze dohodu, podle níž Praha poskytne Bělehradu kredit ve výši 75 milionů dolarů. Kreditu mají Jugoslávci použít k nákupu důlního zařízení, průmyslových výrobků a spotřebního zboží.

Těžké úrazy

zaznamenali pracovníci Horské služby ve Vysokých Tatrách v červenci i za první dva srpnové dny. Z 21 vysokohorských úrazů bylo v červenci 11 těžkých, z nich byly dva smrtelné. Tím se počet oětí letošního roku zvýšil v Tatrách na devatenáct.

Selská keramika

Velmi žádaným artiklem na československém trhu je takzvaná selská keramika. Malované talíře i v moderním provedení vyrábějí v provozně družstva Jihotvaru v Hrdějovicích u Českých Budějovic. Tuto selskou keramiku hojně nakupují i zahraniční návštěvníci.

Další spolupráce

Ceskoslovenského vyslance v Jugoslávii Ing. Nálepku přijal v Bělehradě na jeho žádost tajemník Ústřední rady jugoslávských odborů M. Vlahovič. Podle československého tisku, oba: "jednali o dalším rozvoji spolupráce mezi odborovými organizacemi obou zemí".

Pro všechny Anny.

Aničky, Andulky vyhrávala šestadvacátého července na Havelském náměstí v Praze k tanci i poslechu pravá česká dechovka. Tradiční pražská Annenská zábava měla i letos živý průběh a nezúčastnily se jí zdaleka jenom Aničky.

Vrácení demokracie řeckému lidu

Skoro každý národ světa je ve Spojených státech reprezentován nejen svou delegací ve Spojených národech, ale také nějakou svou v Americe usedlou menšinou: a tak se také téměř každá místní válka, šarvátka a krise promítne do Spojených států v jakési kapesní miniverzi — v podobě demonstrací, protidemonstrací a někdy zvěrných pěstních utkání demonstrantů. Tradičním místem pro tyto výlevy je náměstí před budovou Spojených národů. A výjevy tam bývají vždycky skoro stejné, ať jde o spor Irčanů s Británií, židů s Araby nebo Turků s Řeky. V minulých dnech náměstí patřilo většinou řeckým demonstrantům.

Řecko má ve Spojených státech početnou a prosperující menšinu. Je to jediný evropský stát, jehož imigrace do Ameriky v posledním desetiletí vzrostla místo poklesla. Důvodem byla patrně aspoň zčásti vojenská vláda a politická nesvoboda v Řecku. Američtí Řekové byli většinou proti plukovnícké vládě v Řecku a demonstrovali nejednou pro sesazeného kyperského prezidenta Makaria. Ale vpád Turecka na Kypr je bezvýhradně obrátil proti Turecku. Bez ohledu na kyperský režim. Stovky amerických Řeků se i hlásily dobrovolně do řecké armády. "Bojovali jsme s Turky dřív, budeme s nimi bojovat zas", prohlašoval jeden z demonstrantů. A podobně to prohlašovaly i jejich transparenty.

Ale americká vláda tu bojechtivost místních Řeků samozřejmě nesdílela. Naopak. Snaží se, aby se jejich bo-

Praha-Moskva v chemii

Na pravidelné konferenci zástupců chemických ministerstev Československa a Sovětského svazu projevila Moskva iniciativní zájem o pomoc při řešení důsledků, způsobených velkou havárií, ke které nedávno došlo v Záluží u Mostu. V čs. tisku se o konkrétních opatřeních této pomoci zatím nepíše.

Z Kypru doma

V době, kdy došlo na ostrově Kypru k převratu, trávilo tam dovolenou také dvěstě československých turistů. Byli v pořádku evakuováni československými letadly do Prahy.

je s Turky omezily pokud možno právě jen na prostranství před OSN. Oficiálně sice Amerika stojí stranou řecko-turecko-kyperského trojúhelníku, a na ženevské jednání sporných stran s Británií vyslala jen pozorovatele. Přímou se jich neúčastní. Ale zákulisní americká diplomacie byla v této krizi velice energická a účinná. Kissinger strávil nějakou hodinu u telefonu rozhovory s řeckými a tureckými vládními činiteli, a podle pozorovatelů ve Washingtonu vlastně předběžně dohodl příměří. Amerika také učinila rychlá opatření, aby tyto dva sváříci se státy nemohly v eventuální válce použít americké zbraně. Ale hrozbu války patrně nejvíce pomohla odvrátit americká výstraha řecké vládě plukovníku, že kdyby se pokusila odpovědět na turecké přistání na Kypru svou vlastní vojenskou akcí, ztratila by okamžitě americkou podporu a ocitla by se v naprosté izolaci.

Příspělo to patrně i k pádu už tak dost vtrtké plukovnícké vlády, tvrdí novinářská dvojice Evans a Novak. Ale v každém případě pád vojenské řecké vlády, a nastoupení vlády ministerského předsedy Karamalise, se zatím zdá pro Spojené státy dost šťastnou okolností. Řecko i Turecko jsou ovšem strategicky nesmírně důležitou jižní výspou Atlantického společenství. Americká šestá flotila potřebuje řecké námořní základny. A Spojené státy potřebují také radarové a monitorovací stanice podél dlouhých tureckých hranic se Sovětským svazem. Jde jim tudíž o to, aby tyto dva státy spolu aspoň jakž takž vycházely. A nová řecká vláda, která zřejmě není chytivá vojenských dobrodružství, to patrně učiní snadnějším. Distancovala se ihned od řecké junty na Kypru, a to může jen usnadnit jednání o kyperské otázce patrně i o jiných sporných bodech mezi Tureckem a Řeckem, jako je spor o naftová naleziště v Egejském moři.

Hlavní ovšem je, že se nová řecká vláda hlásí k demokracii. A to americké vládě, která se musí snažit vycházet s kýmkoliv v Řecku ze zmíněných strategických důvodů, značně usnadní posici doma, pokud jde o hospodářskou a vojenskou pomoc Řecku. Podporovat demokracii je pro americkou vládu vždy

snadnější, a podporovat vojenskou juntou vždy nepopulární. V případě Řecka tomu tak bylo zvlášť a vláda se setkávala se stále větším odporem v kongresu i ve veřejném mínění proti pomoci vládě plukovníků bez ohledu na strategické potřeby.

Téměř u všech jiných národů strategické a realpolitické potřeby. Téměř u všech jiných národů strategické a realpolitické potřeby jsou jediné, o čem se uvažuje — když jde o to, s kým se spojit a s kým ne. Jaký je tam režim, to vždy bylo, pro většinu národů tak irelevantní, jako jakou barvu očí má tamní panovník. Ale ne ve Spojených státech, v jejichž zahraniční politice vždy hraje roli silný morální pro-demokratický element. A bylo dost ironické pro Řecko, že jediná historická obdoba toho druhu zahraniční politiky existovala svého času právě tam. Námořní federace Athénů a spojenců, v době velkého rozkvětu antického Řecka, bylo také spojení demokracií — Athénů na to dbali, aby vlády spojenec-kých států byly jen demokracie. Komu bude nebo nebude poslána na pomoc athénská námořní pěchota, ta už také tehdy existovala — to se řídilo zas hlavně podle toho, zdali je to demokracie nebo ne. Podporovat tyranie, jak se tehdy nedemokratickým státům říkalo, i když to athénští vůdci občas z realpolitických důvodů dělali, jako američtí dnes, bylo nepulární tehdy tam, stejně jako v Americe dnes. Duchovní přibuzenství s Řeckem — které vynalezlo demokracii, se v Americe neustále připomíná. A, charakteristicky, věta . . . "tak skončila sedmiletá vojenská vláda v zemi, která dala světu demokracii" nebyla tento týden v americkém tisku v úvodníku, nýbrž přímo ve zprávě, oznamující nastolení Karamalise. Vojenská vláda v Řecku to měla o to těžší že vládla právě v Řecku — a ne třeba v Ghaně; a její pád byl veřejným americkým míněním o to radostněji uvítán. V Řecku samém ovšem patrně zůstane dost trpkosti, že se americká vláda cítila nucena s minulou vládou plukovníků spolupracovat. Ale Karamalisova vláda sama se nezdá proti-americká: a americká vláda naopak si bude moci dovolit být teď mnohem víc pro-řecká.

AMERICKÉ LISTY, československo-americký týdeník. — Vydává a tiskne Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861. — Nevyžádané rukopisy se nevracejí. — Veškerá tisková práva vyhrazena. — Roční předplatné švýcarských Fr. 50.00 nebo ekvivalent.

AMERICKÉ LISTY, Czechoslovak-American weekly. Published and printed by Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak Street, Perth Amboy, N. J. 08861. — Rights of republication of all materials herein are reserved. — Yearly subscription S. Fr. 50.00 or equivalent;

ZAJÍMÁTE SE O DĚNÍ V ČESKOSLOVENSKU?
ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bohatým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace leckdy unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Nemí-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

AMERICKÉ LISTY,

283 Oak Street, Perth Amboy, N. J. 08862

Přihlašuji se za odběratele "Amerických Listů" a přikládám šek (Money order) na \$ jako předplatné na celý rok.

Jméno:

Adresa:

Roční předpl: \$7.00, USA a Kanada \$8.00

Zde odstříhnete a zašlete na adresu:

Zajímavá konference v Kingstonu

V Kingstonu na karibském ostrově Jamaica se konala poněkud neobvyklá konference. Sešli se na ní političtí představitelé devíti zemí Evropského společenství a 44 rozvojových zemí z Afriky, zakaribské a pacifické oblasti, aby vytýčili zásady další hospodářské spolupráce. Konference nebyla dost pečlivě připravena — zástupci evropských zemí na ní nepřijeli s jednotnou koncepcí a ani země rozvojové tam nevystupovaly jako ucelený blok — nicméně skončila nad očekávání úspěšně. Ukázalo se na ní, že svazky mezi starou Evropou a takzvaným třetím světem nepominuly, že západoevropské státy nepouštějí hospodářské problémy svých bývalých kolonií ze zřetel a jsou ochotny napomáhat při jejich řešení. Kingstonská konference nebyla jen nějakým diskusním fórem. Nebyly na ní odhlasovány jen vzletné, celkem nezávazné resoluce o solidaritě a kooperaci. Byl na ní dohodnut konkrétní program stabilizace exportu, finanční a obchodní liberalisace. Evropské země sice nevyhověly všem požadavkům rozvojových zemí — nemohly tak učinit, proto to byly požadavky zčásti nereálné a nesplnitelné — přesto však projevily značnou velkorysost. Přislibily 44 rozvojovým zemím, na konferenci zúčastněným, pro příštích pět let přímou finanční pomoc ve výši tři miliard dolarů a další nepřímou pomoc ve formě obchodních preferencí. Protože rozvojové země trpí inflací a těžce pocítují zvýšení cen ropy, důsledkem čehož vzrostlo napětí mezi bohatými a chudými zeměmi, devět členských zemí Evropského společenství, které mají dohromady 240 milionů obyvatel a 44 zemí rozvojových se stejným počtem

obyvatelstva — se dohodlo na upevnění hospodářských svazků a na novém způsobu rozvojové pomoci. V době, kdy se široká evropská veřejnost začala od rozvojových zemí odvracet, je to jistě neobyčejná politická událost. Průmyslové země, z nichž některé rovněž zápasí s hospodářskými potížemi — i když jiného druhu — daly v Kingstonu jasně na srozménou, že chtějí pomáhat, že ale nemohou být finančně přetěžovány. Chtějí rozvojovým zemím zajistit stabilní příjmy z exportu jejich produktů a surovin, vývozní preference, které jim chtějí poskytnout, však musejí být vyvážené, aby nevedly k rozvratu světových trhů a hospodářského řádu. Státní tajemník západoněmeckého ministerstva zahraničí Wischniewski připomněl, že Německá spolková republika se bude na finanční pomoci Evropského společenství rozvojovým zemím podílet příbližně jednou čtvrtinou, že ale na další finanční závazky nemůže ani dodatečně přistoupit, protože by to bylo pro státní rozpočet neúnosné. 44 rozvojových států, na kingstonské konferenci zúčastněných, tvoří jednotnou frontu. Státy, které se zrodily z bývalých francouzských kolonií jsou proti státům, vzniklým z kolonií britských, ve výhodě, protože jim byl už před lety na přímluvu Francie přiznán status přidružených členů. Státy anglofonní, protože zůstaly jako členové britského Commonwealthu hospodářsky napojeny na Velkou Británii, která členem Evropského hospodářského společenství nebyla, užší kontakty k jednotnému evropskému trhu nemají. Své zdrženlivé stanovisko k Evropskému společenství budou muset ve vlastním zájmu změnit a svou ú-

častí v Kingstonu daly najevo, že se tak chystají učinit. Jejich sblížení s Evropským společenstvím bude mít proto příznivý vliv na ztmelování Velké Británie s ostatní Evropou. Těžko si lze představit, že Velká Británie by se mohla po kingstonské konferenci od ostatní Evropy opět odpoutat. Nevypadala by v zemích Commonwealthu, které se na Evropské společenství hospodářsky v té či oné formě napojují, věrohodně a její hospodářské i politické vztahy k nim by bezpochyby utrpěly.

PALESTÍNSKÝ PROBLÉM

Na závěr jednání mezi egyptským prezidentem Sadatem a jordánským králem Husajnem bylo v Káhiře vydáno komuniké, v němž Husajn zaujal stanovisko k palestinskému problému. Jordánský král je ochoten uznat Frontu za osvobození Palestiny za jediného mluvčího všech Palestinců, s výjimkou těch, kteří žijí v Jordánském království.

Dva vedoucí představitelé fronty — Arafat a Chalaf egyptsko-jordánské komuniké odmítli a označili je za zradu hnutí odporu a za spiknutí, jehož cílem je potlačit palestinský odpor. Jordánsko se prý zároveň snaží odložit arabskou schůzku na nejvyšší úrovni, jež byla svolána na 3. září do Maroka. To je prý nutno hodnotit jako otevřený pokus podkopat panarabskou solidaritu. Egypt — s odkladem v zásadě souhlasí; staví se tedy do jedné řady s králem Husajnem. Tento postoj nalezl také pochopení amerického ministra zahraničí Kissingera, který se o egyptské a jordánské politice vyslovil s uspokojením. Důležitý je ovšem i hlas saudského krále Fajsala, který má v úterý přiletět na oficiální návštěvu do Káhiry. Egyptský prezident Sadat se přimlouvá za vytvoření palestinského státu na západním břehu řeky Jordánu a v Gaze. Arafat uskutečnění takového plánu považuje pouze za první krok, protože chce vytvořit v celé bývalé Palestině nový stát, v němž by židé žili jako národnostní menšina. Není třeba dodávat, že tato představa je nerealistická; zatím totiž není vůbec jisté, zda Arafat může hovořit i za palestinské Araby žijící v územích obsazených po šestidení válce v roce 1967 Izraelem. Všechno bude záležet na tom, v jaké podobě se budoucnost takzvaného palestinského problému bude projednávat na podzim v Ženevě. Henry Kissinger by chtěl, aby se o osudu obsazených území na západním břehu Jordánu jednalo přednostně, protože došel nyní k názoru, že se palestinský problém musí urychleně vyřešit.

Rudá Čína se konečně ozvala

V souvislosti s kyperskou krizí stojí za zmínku též stanovisko Číny. Bylo až dosud dosti zdrženlivé a opatrné. Čínská tisková kancelář Hsinhua přinesla první zprávu o puči proti Makariovi teprve se čtyřdenním zpožděním, a to bez komentáře. Pekingské vedení bylo vývojem na Kypru zřejmě překvapeno a dlouho se rozmýšlelo, jak reagovat. Zareagovalo teprve prostřednictvím náměstka zahraničního ministra Čiao Kuan-hua. Ten při recepci na belgickém velvyslanectví vyjádřil přání, aby se Turci s Řeky co nejdříve dohodli a nepřenechávali řešení kyperské krise supervelmocem. Čiao Kuan-hua připomněl, že v Pekingu pokládají arcibiskupa Makaria nadále za hlavu kyperského státu a za legitimního zástupce kyperského lidu. K vyložení tureckých branných sil na ostrově se nevyjádřil.

Oficiální uznání Makaria potvrdil dodatečně též čínský zástupce Čung Jen na zasedání Bezpečnostní rady Spojených národů. Jeho projev byl zaměřen proti oběma supervelmocem, bylo z něho však patrné, že Číňané upírají pozornost především k počínání Sovětského svazu.

Zřejmě se obávají, že by Sověty mohly využít kyperské krise k posílení svých pozic ve východním Středomoří. Pekingská vůdci mají zájem, aby Kypr zůstal pokud možno nezávislým státem, zároveň však naznačují, že by jim bylo milejší, kdyby byl pod kontrolou NATA než pod kontrolou Sov. svazu.

BUDE INFLACE POKRAČOVAT?

V Paříži vydala Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj zprávu, která předvídá, že inflace bude pokračovat v hlavních průmyslových zemích ještě asi rok. Někde se ji však nepodaří podle všeho snížit ani pak. Zpráva organizace, která sdružuje 24 nekomunistických průmyslových zemí, jmenuje jako takto ohrožené státy Japonsko, Francii, Itálii a Velkou Británii.

UPOZORNĚNÍ

Čtenářům, kteří opomenuli zaplatit od nového roku zvýšené předplatné (\$7.00) jsme předplatné posunuli o dva měsíce zpět. Tím se vyhýbáme složité vysvětlující korespondenci. Děkujeme za pochopení Administrace AL

Chcete strávit' vaše prázdniny v krásnej prírode?

Chcete sa osviežiť' vzduchom voňajúcim priskyricou borovej hory?

NAVŠTÍVTE

SOKOL WOODLANDS letovisko

v krásnych Catskillských horách, len dve hodiny cesty z New York City. • Prvotriedna krajanská kuchyňa, kúpanie, vychádzky do hôr, možnosť člnkovania na krásnej Delaware River, klud a pritom pobavenie. • Primerané ceny, zvláštna zľava pre dlhodobý pobyt. • O rezervácie, alebo bližšie informácie píšte na:

SOKOL WOODLANDS

MAIL ROAD, BARRYVILLE, N. Y. 12719

Telefon 914/956-8413, alebo 201/676-0280

V Kalifornii navštívte kraj. podnik

3 Nations Wine and Dinner House

		
CONTINENTAL SPECIALTIES HUNGARIAN & SZEGEDINER GOULASH WITH BOHEMIAN DUMPLINGS — SAUER BRATEN DOMESTIC & IMPORTED BEERS & WINES ON TAP		
LUNCH & DINNER DAILY CLOSED MONDAY		
GEORGE J. SIEBERT Your Host		13756 Arnold Drive Telephone (707) 996-9979
GLEN ELLEN, CA.		

50 mil severně od San Franciska v historickém údolí Jacka Londona. Uctivě zve Jiří Siebert, bývalý majitel "České hospůdky" v San Francisku. Jídelna a bar pro Vaše pohodlí.

Telegraficky ze světa

Podle prohlášení italského min. práce, socialisty L. Pertoldiho, v nejbližších několika měsících přesáhne počet nezaměstnaných v Itálii jeden milion. • Egyptský prezident Sadat konferoval s králem Saudské Arábie Faisalem o společném postupu v otázkách středního Východu. A do Washingtonu ve stejné době — také kvůli té oblasti — přijel jordánský premiér Zaid al-Rifai. • Následkem toho, že komunikační prostředky hrozily portugalské vládě generální stávkou, tato zakázala tři deníky. • Podle sovětských zpráv, dvaadvacet procent celkové úrody obilí v SSSR je pod střechou, ale celkem 22 milionů akrů zůstává nesklizené a je obava, že obilí na polích shnije. • Jako důkaz uznání Palestinské fronty o osvobození, zřizuje Sovětský svaz v Moskvě její zastupitelský úřad. • Na téma "sovětsko-americké détente" budou hovořit na Krymu představitelé komunistických stran zemí Varšavského paktu. Předběžné rozhovory měl Leonid Brežněv v těchto dnech s Gustavem Husákem. Přesně o čem, se neví. • U příležitosti Dne armády bylo v Číně rehabilitováno třináct důstojníků, odsouzených (avšak našťastí neporavených) za kulturní revoluce. Byli to přátelé a spolupracovníci Liu-Čao-či, který prý chtěl provést převrat a zahynul v letadle při útěku do Sovětského svazu před několika málo lety. • Jordánský král Hussein přijede v nejbližších dnech do Kanady. Bude to jeho první návštěva této země. • Izraelský zahraniční ministr Yigal Allon prohlásil, že Izrael je ochoten jednat s Jordánskem "o slušném kompromisu", který byl mohl být základem na cestě k středovýchodnímu mírovému urovnání trvalého rázu. •

Jak vypadala Praha po prvních dnech "přivítání" sovětských okupantů

JAROSLAV SEIFERT

*Když nad tebou jsem stál
já, který tě tak znával,
ne, já tě nepoznal,
ne, já tě nepoznával.*

ÚRYVEK Z BÁSNĚ „PRAHA V ČERNÉM“

Studentské prázdniny a čs. režim

Studentské prázdniny v Československu vstoupily už do své druhé poloviny. Tak jako všude jinde na světě, jsou takové prázdniny nejen dobrou odpočinku, ale i příležitostí k výdělku, který může poněkud zlepšit většinou chudý obsah studentovy peněženky a hlavně usnadnit příjemnější prožití té druhé, skutečné části prázdnin. Na tom konec konců není nic špatného. Ale z nouze se také nemusí právě dělat ctnost a předstírat, že mladí lidé v době zaslouženého volna nemají lepší úmysl, než pomáhat národnímu hospodářství.

V Československu se už víc než dvě desetiletí se studentskou prázdninovou prací v namáhavých a nedostatkových hospodářských úsecích programově počítá. Tak i letos — jak hrdě hlásí režimní zprávy, je nejvíce studentů zapojeno ve stavebnictví — např. i na stavbě dálnice.

Pražskému rozhlasu před časem sdělil inženýr Jirků ze studentského podniku Socialistického svazu mládeže v Brně, že je prý už tradicí, když hoši pracují při těžších pracích, jako jsou třeba výkopové práce, a pochopitelně v úkolové mzdě. Vcelku prý dosahuje průměrný hodinový výdělek něco přes 8 Kčs za hodinu, za měsíc si tedy takový student při poměrně obtížné práci — a počítáme-li i nějakou tu hodinu navíc sotva vydělá víc než 900 korun.

To není finanční částka právě lukrativní, ale důvody — které vedou studenty o prázdninách pracovat — nejsou vždy — a snad ani ne hlavně, jen finanční. Na vysokých školách se účast na některé takzvané prázdninové brigádě přímo či nepřímo vymáhá, v každém případě je pak součástí celkového studentova politického posud-

ku. Je také měřítkem potřebné a vyžadované aktivity v rámci členství v takzvaném Socialistickém svazu mládeže. Takových organizovaných, takzvaně budovatelských akcí, většinou spojených i s akcemi politickými, je celá řada.

Mají svá různá rádobí vzletná pojmenování a pro jejich řízení existují i jakési "štáby letní aktivity" — Jeden z nich organizuje třeba akce Studenti svému kraji — a jak píše Mladá fronta — třeba na třech místech na Jesenicku se každé pondělí střídají při stavebnických pracích brigády chlapců a děvčat. A co víc — hrdě dodává Mladá fronta — bez nároků na mzdu.

Jak už jsme řekli, na studentské prázdninové práci nemusí být nic špatného, a i v československých poměrech to může být — v dobrém prostředí a s dobrou partou zajímavý a často poučný zážitek. Mnozí z nás v minulosti tak poznali skutečné poměry v různých oblastech hospodářství, problémy a názory pracujících. Několik týdnů o prázdninách si ostatně rádi přivydělají i studenti ve vyspělých západních zemích. Takzvaná brigádnická práce zdarma — kdyby ji museli vykonávat a bez ohledu na motivaci — by však byla právě v československé propagandě — a zcela právem — označena za hanebné vykořisťování. Nehledě k tomu, že v demokratických zemích je studentská prázdninová práce záležitostí skutečně naprosto dobrovolnou. Jak je to s tou — tak často rovněž zdůrazňovanou dobrovolností — u nás, prozradil inženýr Jirků už v zmíněném rozhovoru pro pražský rozhlas, když se zmiňoval s despektem o těch, kteří by místo brigády viděli raději nějaký ten výlet.

Budiž, hospodářští plánovači v Československu si studentskou práci v letních měsících doplňují poměrně levně nenacycený pracovní trh. Trochu volna však většině studentů o prázdninách však přece jen zůstane a pak se zdá, že odměna za práci je víc než pochybná. I za lepší, spíš nadprůměrný výdělek si student může pořídit jen to nejnnutnější. Zdaleka to nestačí třeba na krytí nějaké delší prázdninové cesty třeba do zahraničí. A pak je tu ještě ta největší překážka, Individuální cestování do nekommunistických, ale i do některých komunistických států, včetně paradoxně Sovětského svazu — není povoleno vůbec, ne lacinou záležitostí, odmyslíme-li si tu poměrně úzkou vrstvu mládežnických funkcionářů a aktivistů. Bla u nás už v šedesátých letech doba, kdy přece jen více studentů mohlo o prázdninách odejet alespoň na pozvání do různých zemí světa, poznávat jiné kraje a

Zhoršené styky mezi Tureckem a Řeckem

Kypr je nejen příčina, ale i obětí rozjitření odvěké a snad nejstarší nenávisti v dějinách mezi dvěma národy — Tureckem a Řeckem. I když tento ostrov netvořil nikdy skutečnou součást Řecka, podílel se plně na jeho nekončící tragedii. Není zde místo vypočítávat jednotlivé epizody a jednání tohoto dramatu. Stačí, připomeneme-li, že úlohu v pohnutých kyperských dějinách sehráli Asyřané, Peršané a Alexandr Veliký, jakož i vládci římské, byzantské a otomanské říše. V roce 1878 na základě dohody mezi britským ministerským předsedou Disraelem a Sultánem přešel Kypr do sféry britského vlivu. V roce 1914 ho Britové přímo anektovali. Za první světové války nabídla londýnská vláda Kypr Řekům, ale ti nabídku nepřijali s ohledem na Ankaru a na tureckou menšinu na Kypru. Po druhé světové válce a ztrátě Suezského průplavu — když se zdálo, že Kypr má pro Británii větší význam než kdykoliv předtím, Británie pochopitelně nikterak nenačchly požadavky kyperských Řeků, představujících přes čtvrtinu obyvatelstva tohoto ostrova, aby byl ostrov připojen k Řecku nebo aby mu byla udělena nezávislost. Nakonec však po neblahém povstání z padesátých let Britové odešli a Kypr získal v roce 1960 samostatnost. Vlády v Nikosii se ujal arcibiskup Makarios, kterého řecko-kyperská národní garda nakonec svrhla. To je v kostce historické pozadí řecko-tureckého antagonismu.

Není pochyby, že se vztahy mezi Athénami a Ankarou v důsledku kyperské krize značně zhoršily. Řecko je nicméně přesvědčeno, že všechny stávající problémy ve stycích s Tureckem lze projednat a vyřešit normální diplomatickou cestou. Prohlásil to místopředseda řecké vlády a ministr zahrani-

čí, ještě před dvěma měsíci politický vézeň, George Mavros.

Podle jeho slov záleží nyní nejvíce na tom, aby se obnovila vzájemná důvěra mezi oběma zeměmi. Jakmile se tak stane, bude prý možno snadno urovnat všechny ostatní otázky "mezi přáteli a spojenci". Zvláště pozoruhodné je Mavrosovo ujištění, že postoj řecké vlády ke Kypru a k "enosis", to je sjednocení s Řeckem, je zcela jednoznačný: Kypr je nezávislý a svrchovaný stát, člen Spojených národů a jeho nezávislost je mezinárodně zaručena. Mavros nenechal také na pochybách, kde je místo Řecka na šachovnici vztahů mezi Východem a Západem. Řecko patří k západnímu světu z důvodů politických, zeměpisných, hospodářských i kulturních, ale přeje si také výborné styky s východním blokem; má k tomu mnoho důvodů a důvod hospodářský není nejmenší, prohlásil řecký ministr zahraničí. Nové civilní vládě v Athénách leží na srdci rovněž zlepšení styků s Evropským společenstvím — jehož přidruženým členem bylo Řecko za bývalé vlády vojenské junty spíše na papíře než ve skutečnosti. Athény budou teď usilovat o to, aby dohoda s Bruselem nabyla plné účinnosti a aby se Řecko stalo co nejdříve řádným členem jednotného trhu. Mavros je přesvědčen, že tání nastane s obnovou demokratických institucí — které "skončí dlouhý ostrakismus Řecka se strany Evropského společenství".

Naše knihy v exilu

Knihy vlastní edice a všech exilových nakladatelství do celého světa zasílá

LITERÁRNÍ KLUB

K.J. Krušina, Fack, S-126 08
Hagersten 8, Sweden, Europe.
Napište si o prospekt

mravy, žít tam třeba i z omezených prostředků buď na základě návštěvy na oplátku anebo díky příležitostným výdělkům. Po okupaci se úřady rozčílily, žeprý je takový způsob cestování do ciziny nemravný, že třeba česká studentka nemá zapotřebí nechat se vykořisťovat umýváním nádobí někde v Londýně. A když nelze dostat devizový příslib, což nelze, je prý lepší zůstat doma a nedělat ostudu.

I o těchto prázdninách cestují statisíce studentů z nejrozličnějších zemí po celém světě, mnozí z nich zavítají i do Československa. I ti z těch bohatších a vyspělých zemí nemají v kapse přebytek peněz. Ale s tlumokem

na zádech, v nejlevnějším oblečení, s pasem bez výjezdních doložek, autostopem a někdy i s jízdním kolem pojedou hezký kus světa. Také to byla kdysi i u nás tradice studentských prázdnin. O té však ony dnešní takzvané štáby letní aktivity nechtějí nic slyšet, pro ně je tou hlavní tradicí nasazení doma — v národním hospodářství. A tak těm našim studentům lze zase jen přát hezký odpočinek po práci alespoň na březích Sázy či Váhu a příjemné setkání s těmi, kteří mohli z větších dálek i k těmto břehům dorazit. Bude-li přitom na straně mladých Čechů a Slováků trochu závislosti, nebude to jejich vina.

**TENNANAH
LAKESHORE LODGE**
Roscoe Sullivan County, NY 12776
(607) 498-9900

Na krásnou dovolenou nebo weekend

Jen 110 milí z New York City. • Na horském jezeru (2000 ft vysoko). • Evropské prostředí. • Tennis, Golf, rybaření, volné lod'ky, pláž. • Útulná restaurace s barem a hudbou pro tanec. • Moderní ubytování. • Přírodní procházky. • Otevřené od května do prosince. • Napište si o barevný prospekt.

Majitelé a vedoucí Dina a Michael Pavelka.

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

7.50% přinese 7.90%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 1.000.00 zaručené na čtyři roky

6.75% přinese 7.08%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na tři roky

6.50% přinese 6.81%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na 2 roky

5.25% přinese 5.47%

na vkladní knížky

v jakémkoliv obnose od \$ 5.00 výše.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplatíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a připisujeme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$20,000.00 vládní pojišťovnou *Federal Savings and Loan Insurance Corporation ve Washingtoně.*

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021
aneb

2636 CENTRAL PARK AVE.,
Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710
and

590 EAST 187 STREET
Bronx, New York 10458

Indie: nespokojenost se Sovět. svazem S P O R T

Dva britské deníky věnovaly v uplynulých dnech pozornost hospodářským a vojenským potížím dnešní Indie. List "Financial Times" se rozepsal o potížích hospodářských. Indická vláda se obracejí s žádostí o pomoc na Moskvu a to proto, že nemohla včas zahájit pátý pětiletý plán výstavby země. Pětiletka měla v Indii začít v lednu letošního roku, ale poslední válka na Blízkém východě přinesla podstatné zdražení ropy a ropných výrobků a indičtí plánovači museli znovu přepočítat úkoly vytčené vládou.

Celá pětiletka musela být zrevizována. Indická vláda dostává už řadu let finanční podporu od Světové banky, která však letos prohlásila, že se o břímě hospodářské pomoci musí rozdělit s jinými věřiteli a vyzvala Dillí, aby se obrátilo na Sovětský svaz a východní Evropu.

Rozsah sovětské pomoci se projednává ve společné indicko-sovětské hospodářské komisi. Moskva zatím pouze požádala, aby Indie své požadavky specifikovala. So-

větský svaz postavil v Indii některé podniky těžkého průmyslu: ocelárny v Bokaru a Bhilaji, jež měly být v páté pětiletce dále rozšířeny, rafinerii minerálních olejů v Matuře a několik strojírenských závodů. O novou půjčku s výhodnými úroky a o poshování při splácení starých dluhů se nyní jednáto to ohledu přislíbil Sovětský svaz prozkoumání indických požadavků. Indie je velmi chudá země, jejímž nejpřednějším úkolem je uživit rychle rostoucí počet obyvatelstva. Každá krize na světových trzích ji proto zasáhne neobyčejně tvrdě. Zdálo by se, že má indická vláda proto zájem na tom ušetřit každý přebytečný dolar, libru nebo západoněmeckou marku. Ale není tomu vždycky tak. Před několika měsíci se Indie zařadila mezi atomové mocnosti: provedla zatím svůj první podzemní výbuch a ohlásila, že její atomový projekt — údajně vypracovaný pro mírové využití atomu — bude dále pokračovat.

A o indických potížích na vojenském poli. Indická vláda prý není spokojena s některými druhy zbraní kupovanými v Sovětském svazu. Moskva dodává prý zastaralé ponorky na pohon dieslovými motory, některé zastaralé typy letadel a velmi málo náhradních dílů. Vláda paní Gándhiové se proto rozhlíží po západních výrobcích a chce nakupovat — za devízy, kterých má nedostatek — letadla ve Velké Británii, ponorky ve Švédsku a další zbraně ve Francii. Ve snaze nebyť závislá na jediném zdroji zbraní, následuje Indie Egypt, který byl až do poslední války proti Izraeli zcela závislý na Sovětech.

Problém ovšem je, kde Indie sa nákupy vezme peníze; prezident Sadat je v jiné situaci, protože mu ve jménu panarabské solidarity půjčí peníze buď saúdský král Fajsal anebo některý z bohatých šejchů v Perském zálivu. A-

rabské země produkující a vyvážející ropu mají — jak známo — peněz, že doslova nevědí kam s nimi. To indická vláda o sobě tvrdit nemůže a proto také začala dovážet zbraně ze Sovětského svazu, s nímž obchoduje na jiné základně. Moskva už Indii dodala 300 letadel, šest ponorek a rakety typu země-vzduch. Před časem odjela do Sovětského svazu skupina indických vojenských odborníků k převzetí další ponorky a několika vojenských plavidel. S některými loďmi udělala Indie špatnou zkušenost; nebyly dostatečně stabilní na širém moři a musely být přestavěny. I zde se projevil nedostatek náhradních dílů. Polovina ze Sovětského svazu dodaných válečných plavidel pro nedostatek součástek stále vyřazena z provozu.

Indické ministerstvo národní obrany se proto rozhodlo, že se pokusí postavit ponorku vlastními silami, podle britského modelu. Vláda v Dillí dala také najevo, že má zájem na francouzských a skandinávských rychlých pobřežních hlídkových člunech.

Čs. prvoligová fotbalová mužstva využívají posledních dnů na přípravu s domácími a zahraničními soupeři pro blížící se mistrovskou soutěž. Z výsledků: FC Lok. Lipsko-Zbrojovka Brno 2:2 — Zvoleň-Inter Bratislava 2:6, Bohemians Praha-Dynamo Drážďany 2:1, Ružomberok-Slovan Bratislava 0:1, Žilina-Frydek-Místek 4:1, LIAZ Jablonec-Universita Klauz 3:1, Detva-Spartak Trnava 1:3, Austria Klagenfurt-Škoda Plzeň 1:3.

8. října se uskuteční v Praze zajímavý mezinárodní hokejový zápas, ve kterém se utkají reprezentanti Československa s vybraným mužstvem americko-kanadské hokejové ligy — World Hockey Association (WHA). Čs. hokejisté (bez Nedomanského, který emigroval do Kanady)

jsou již od polovíčky července v plné přípravě. Ve zkušebním zápase v Zap. Německu porazili EV Landshut v poměru 9:1.

V přátelském hokejovém utkání v Oberstdorfu (Zap. Německo) zvítězilo SONP Kladno nad EG Düsseldorf vysokým rozdílem 11:1.

Kanadská vládní místa oznámila, že město Vancouver se nebude ucházet o uspořádání zimních olympijských her v roce 1980. Jediným uchazečem po tomto odřeknutí je Lake Placid, N. Y., který byl již dějištěm zimních olympijských her v roce 1932.

Ve finále mezinárodních tenisových mistrovství CSSR v Ostravě porazil V. Zedník Kodeš 3:6, 7:5, 6:4. Po třetím setu Kodeš odstoupil pro zranění, které je vážného rázu. V důsledku toho musel Kodeš odvolat svoji účast na turnajích v Indianapolis a v Torontu.

Čs. juniorské tenisové mužstvo, reprezentované Složilcem, Šmídem a Granátem, dosáhlo vynikajícího úspěchu — když v 25. ročníku soutěže o Guleův pohár ve francouzské Vichy zvítězilo nad Španělskem v celkovém poměru 4:1.

—pza—

Soupravu zlatých

granátových šperků, která patřila k čs. exponátům na světové výstavě v Montrealu, převzalo do svých sbírek pražské Uměleckoprůmyslové muzeum. Brež s prstenem a dva náhrdelníky byly zhotoveny v turnovském družstvu Granát. Uměleckoprůmyslové muzeum jich v budoucnu využije také při výstavách čs. soudobého šperku, které připravuje pro zahraničí.

75 milionů

Podniky Českého obuvnického průmyslu vyrobí za letošní rok celkem sedmdesát pět milionů párů bot. Z nich celá třetina putuje do Sovětského svazu. Na Libereckých výstavních trzích vystavoval tento podnik sedmset exponátů.

Nebezpečí konfliktu na Blízkém Východě?

K prvořadým zahraničně politickým aktualitám patří události na Blízkém východě a diplomatická aktivita zaměřená k řešení palestinské otázky.

Izraelská vojenská letadla podnikla po 14-denní přestávce další útok na základny palestinských teroristů v jižním Libanonu. Byl to, podle údajů izraelského vrchního velitelství odvěta za přepadení severoizraelské vesnice a za únos čtyř jejích obyvatelů. Izraelští politici a vojenští činitelé vyjadřují obavu, že Arabové se chystají vyprovokovat novou vál-

ku. Z bojechtivosti podezírají především Sýřany. Izraelský ministr obrany Šimon Perez připomněl v parlamentní debatě že Sýrie dostala v uplynulých deseti měsících od Sovětského svazu moderní zbraně v hodnotě dvou miliard dolarů, že počet sýrských vojenských letadel vzrostl o 25 procent a počet raket a tanků o 20 procent. Sýrie je první arabskou zemí, které Sovětský svaz dodal též bojová letadla typu MIG 23. Šimon Perez vytkl kremelským vůdcům, že vybrojováním Sýrie vyvolali zvýšené nebezpečí nového ozbrojeného konfliktu.

Obrat zahraničního obchodu Číny se šesti hlavními partnery v prvním čtvrtletí letošního roku byl téměř dvakrát vyšší než ve stejném období roku loňského. Maova říše si vyměnila s Japonskem, západním Německem, Hong-Kongem, Británií, Spojenými státy a Austrálií zboží v hodnotě jedné miliardy 572 milionů dolarů, což je o sedmsetdvacet milionů dolarů víc než v uvedeném období loni. Zvláště pozoruhodný vzestup zaznamenal čínský dovoz ze Spojených států. Odhaduje se, že zahraniční obchod Číny v loňském roce vzrostl ve srovnání s rokem 1972 asi o padesát procent na osm a půl miliardy dolarů a že vykázal schodek asi pětset milionů dolarů. Vývoz z Číny do zmíněných šesti zemí v prvním čtvrtletí stoupl o padesátčtyři procenta a dovoz odtamtud o sto patnáct procent. Jde pravděpodobně hlavně o transakce, uzavřené koncem

loňského roku. I když mimořádně vysoké přírůstky lze vysvětlit z části inflací, není pochyby, že značné rozšíření doznal i objem zahraničního obchodu Číny. Zda letos dojde k určité nivelizaci, není jisté. Na pokles čínského dovozu neukazuje zatím nic. Pokud jde o vývoz, je možné, že se nižší obrat, docílenný na jarním kantonském veletrhu, odráží v letošním čínském exportu.

Všimněme si ještě výstavby čínského naftového průmyslu. Čína vyveze letos čtyři miliony tun ropy do Japonska, prodala už menší množství dieslového oleje Thajsku, zásobuje Hongkong a bude možná vyvážet ropu i na Filipíny. I když množství, která vyváží, jsou stále ještě skromná, nová úloha vývozce nafty zvyšuje politický vliv Pekingu v jihovýchodní Asii a v Tichomoří. Tak či onak, Číňané zvyšují těžbu ropy vysokým tempem

a jejich problémem je patrně jen přeprava z naftových polí do přístavů. Ačkoli to čínské úřady nechťejí potvrdit, pozorovatelé soudí, že Číňané už zahájili stavbu asi 1.300 kilometrů dlouhého ropovodu z Tačingu v Chejlung-ťiangské provincii do některého severočínského přístavu — snad Dairenu. Jiné velké naleziště ropy v severní Číně je u Takangu. Jakmile Čína vyřeší otázku přepravy — stane se asi významným vývozcem ropy. Tačing — před nemnoha lety liduprázdna divočina, se stal legendárním symbolem průkopnického ducha a usilovné práce. Mao Ce-tungovo heslo "V průmyslu se učte od Tačingu" patří v dnešní Číně k nejužívanějším. Na dalším rychlém rozvoji Tačingu závisí do značné míry budoucí růst čínského hospodářství. Devízy, získané z vývozu ropy, bude vláda moci použít k dalším nákupům západní techniky.

Mezinárodní festival bez Československa

Československému komponistovi a dirigentu Zdeňku Lukášovi a pražské taneční skupině byla znemožněna účast na mezinárodním festivalu mladých orchestrů v skotském městě Aberdeenu, který se koná v nadcházejícím týdnu.

Mluvíci organizačního oddělení festivalu oznámil, že původně došlo k porozumění o tom, že českoslovenští studenti dostali výjezdní vísa, v pozdějším telegramu však

byla informace, že nemohou přijet. Organizátoři festivalu se telegraficky obrátili na presidenta Ludvíka Svobodu s prosbou, aby umožnil československou účast. Jako členové festivalové komise žádost podepsali také Thor Heyerdahl, Pierre Salinger a předseda britské liberální strany Jeremy Thorpe.

Aberdeenského festivalu se účastní taneční skupiny z celého světa. Přihlášeny jsou

také skupiny z Maďarska a z Bulharska. Zdeněk Lukáš komponoval ouverturu k zahajovací ceremonii, již měl také sám dirigovat. Mezinárodního festivalu mladých orchestrů se v minulých letech, když se konal ve Švýcarsku, zúčastňovalo Československo pravidelně. Ještě v minulém roce na něm získal český houslista z Mladé Boleslavi jedno z udivených stipendií. O žádné devízy nejde, výlohy platí pořadatelé.

NAPŘÍČ AFRIKOU Nové volby v Anglii na obzoru?

Americký autor Henry S. Sloan napsal tuto reportáž ze své poslední dobrodružné cesty exkluzivně pro Americké Listy.

(Dokončení z min. čísla)

Jednu noc jsme strávili na katolické misijní stanici a několik nocí jsme spali v džungli. Potom jsme se zastavili v Kisangani a ubytovali v pohodlném hotelu, jehož majitelem je Řek. Kisangani je třetím největším městem v Zaire. Kdysi bylo známo pod jménem Stanleyville a dosud nese známky belgického koloniálního vlivu. Kousek jízdy z Kisangani — a ocitli jsme se u Stanleyho vodopádu, kde jsme měli příležitost pozorovat domorodé rybáře při lovu v přehýbách řeky Zaire. Projeli jsme kávovými, gumovými a banánovými plantážemi a navštívili národní park Eupulu. Pak jsme zamířili k pralesu Ituri a zastavili jsme se přitom ve vesnici trpasličího kmene, pygmejů, jejichž kuželovité chatrče jsou spleteny z listů. Přivítali nás tam milí, přátelští malí obyvatelé pralesa. Té noci do našeho tábora v džungli zaléhaly slabé tóny zpěvu z nedaleké trpasličí usedlosti i jiné zvuky pralesa bylo slyšet. Několik kilometrů na jih od města Butembo jsme překročili rovník, označený jen pro-

ku Serengeti, rezervace zvěře, kde je údajně největší počet divokých zvířat na celém světě.

Cestovali jsme tam travnatými lesy a pláněmi a viděli ohromná stáda zeber, buvolů gnu, žiraf, antilop a gazel, dokonce i několik párů lvů, občas nějakou hyenu, šakaly a divoké psy a také jednoho leoparda sedícího vysoko ve větvích stromu. Mezi různorodým ptactvem, které jsme tam viděli, se nám podařilo ztotožnit pštrosa, čapy marabu, chocholaté jeřáby a všudypřítomné supy. Jak jsme se blížili k tábořišti za překrásného západu slunce, naše auta se musela zastavit před tisícovými stády gnu a zeber, dávajícími se na svou každoroční cestu za vodou směrem na sever a na západ.

Udělal jsem malou zastávku u soutěsky Olduvai, kde britský antropolog dr. Louis S. B. Leakey objevil zkameněliny nejstarších předchůdců člověka, a pak jsme pokračovali na cestě ke kráteru Ngorongoro. Cestou jsme potkávali pastevce kmene Masai, v hnědých houních, s oštěpy. V chatě u kráteru Ngorongoro, na pokraji sopečného jícnu ve výšce 2.200 metrů, jsme si pochutnali při večeři na výborném grilu ze zebřích řízků a vyměňovali si informace a dojmy s druhými cestovateli, jejichž luxusní, klimatizované autokary se ostře lišily od našich bytelných, ale jednoduchých aut. Ráno příštího dne jsme sestoupili asi 600 metrů na dno kráteru, rozkládajícího se na 250 čtverečních km, a tam jsme našli skutečnou rajsskou zahradu plnou té nejrozmantější zvěře. Zlatým hřebem všeho bylo jezero s tisíci různými plamenáky. Na jednom místě na naše auto zaútočil obrovský, rozlícený nosorožec, ale našťastí se nám podařilo ujet před ním do bezpečí.

V národním parku na jezeře Manyara následující noci navštívila náš tábor celá rodina slonů, která se na noc usídlila v nedalekém baobabovém háji. Při cestě pralesnatým terénem v Manyare jsme měli příležitost pozorovat bohatou faunu východní Afriky. Konec naší cesty se už blížil. Překročili jsme hranice z Tanzanie do Keni a pak projeli národním parkem Amboseli, kde jsme měli to štěstí, že se nám naskytl úplně jasný pohled na zasněžený vrchol Kilimandžára, nejvyšší africké hory s 6000 metry. Poslední úsek dlážděné silnice nás dovedl do Nairobi, moderního velkoměsta. Tam jsme ještě podnikli prohlídku města a udělali si poslední nákupy. Ještě jsme se společně naobědvali a pak se účastníci zájezdu rozešli každý jiným směrem.

Britský parlament, první menšinový parlament po třiačtyřech letech, se rozešel na prázdniny. Byl to nejkratší parlament tohoto století vyznačoval se umírněností, kterou si vynutil výsledek únorových voleb. Obecně se očekává, že Dolní sněmovna bude uprostřed prázdnin rozpuštěna a že ministerský předseda Harold Wilson vypíše nové volby na 3. nebo 10. říjen. To by znamenalo, že by členové parlamentu musili přerušit prázdniny a zahájit volební kampaň ve svých okresech.

Podzimní datum voleb není z hlediska labouristické strany nikterá ideální — průzkumy veřejného mínění naznačují, že v podstatě pokračuje trend z letošního února, kdy žádná politická strana nezískala ve volbách většinu. Nicméně volby v říjnu budou pro vládnoucí labouristickou stranu patrně výhodnější než volby v zimě nebo na jaře příštího roku, kdy dopad inflace a nezaměstnanosti bude patrně ještě těžší. Wilsonova vláda přislíbila, že zveřejní programové prohlášení k své politice daňové, pozemkové, sociální i jiné, kterou chce provádět v období ústupu hospodářské konjunktury. Nejdříve budou vyřízeny návrhy týkající se zdravotnictví, využití nalezišť ropy v Severním moři a znárodnění loděnic. Předpokládá se, že všechna tato opatření budou uzákoněna, jestliže labouristická strana v nadcházejících volbách zvítězí jasně. Nezíská-li však většinu, budou musít být tyto zákonné předlohy pro Dolní sněmovnu důkladně pozměněny.

Prohlášení britského ministra průmyslu Anthonyho Wedgwooda Benna, že vláda chce zestátnit třicetdvě společností, které se zabývají stavbou a opravami lodí nepřekvapilo. Rozšířit zestátnění na další odvětví prů-

myslu patřilo k hlavním bodům posledního volebního manifestu labouristické strany. Otázka veřejného vlastnictví sehraje jistě významnou úlohu v nadcházející volební kampani. Plán znárodnění loděnic je ve srovnání s radikálním programem, předloženým na poslední výroční konferenci labouristické strany, skromný, ale vyvolává i tak vzrušenou debatu. Vláda chce ujistit své tradiční stoupence, že Wilsonův kabinet bude kabinet činů, bude-li mít v Dolní sněmovně volné ruce. Na druhé straně nic dobrého nevěští skutečnost, že ministr Benn nebyl s to odhadnout výši odškodnění a jiné náklady, spojené se znárodněním, dalších odvětví průmyslu. Peníze — inflace a platební bilance — představují hlavní problém a státní podniky stojí daňové poplatníky už beztak nemalé částky.

NEKLID V ITÁLII

Bomba, která vybuchla v noci ve čtvrtém vagónu italského mezinárodního rychlíku při výjezdu vlaku z dlouhého tunelu mezi Florencií a Bologni, stála 12 životů a zranila dalších 48 cestujících. Bilance tohoto teroristického atentátu mohla být ještě hrůznější, kdyby k explozi došlo už uprostřed tunelu, což měli strážci zločinu podle všeho v plánu. Teroristé zaútočili na lidi, jejichž tváře nikdy nespátřili a o jejichž charakteru, osobních problémech či politických názorech neměli ani ponětí. Zaútočili na nevinné, zabili a zranili nevinné. Následkem je, že se celé Itálie zmocnilo vzrušení. Na italských železnicích je teď zvýšená pohotovost. Přísně se střeží i různé památné stavby, například milánské operní divadlo La Scala anebo šikmá věž v Pise. Teroristé jsou ve svých prostředcích nevybíraví. V posledním pětiletí udeřili už mnohokrát. Na ulicích italských měst je možno spatřit ještě zbytky plakátů, které vyzývaly k masovým protestům proti květnovému atentátu v Bresci, kde explodovala teroristická bomba při veřejné antifašistické manifestaci na jednom z hlavních náměstí. Nyní se vylepují nové plakáty proti terorismu a k formám protestu patří i stávkové akce, jaké zažila Itálie v pondělí. Plakáty, tisk, odborové organizace a značná část politických kruhů obviňují z teroristických atentátů takzvané neofašistické extremisty. Nechybí ani tendence stavět na prahu celé pravice sociální hnutí pod vedením Giorgia Almiranta, tedy legální politickou stranu, která se běžně známkuje jako neofašistická. Její úřadovny v Římě se staly předmětem několika neúčinných pumových útoků.

Britská pošta oznámila minulý týden ztrátu 128 milionů, elektrárny 176 milionů liber. Zestátněný uhelný průmysl zaznamenal schodek v hodnotě 130 milionů liber a železnice, přestože je britský stát dotoval letos částkou 91 milionů liber na krytí ztrátové osobní dopravy — jsou deficitní částkou 52 milionů liber. Britské aerolinie ve středu sdělily, že si musí vypůjčit 20 bilionů liber, aby mohly po měsíci září vyplácet mzdy, a plynárenský průmysl, rovněž kontrolovaný státem, má zakrátko oznámit roční schodek 40 milionů liber. Výsledky zestátněných odvětví britského hospodářství jsou tedy — mírně řečeno — chabé, je pochopitelné, že konservativní strana, neztrácí čas, už zahájila kampaň, jejíž ostří je namířeno proti záměrum labouristické vlády s britským průmyslem.

Almirantova strana, která se v pondělí parlamentní debatě připojila k všeobecnému odsouzení atentátu na mezinárodní rychlík a která podle ministra vnitra Taviniho varovala už dříve vládu před nebezpečím teroristických akcí v železniční dopravě, žádá, aby se zločinci hledali na krajní levici. Proslulý atentát na banku v Miláně na sklonku roku 1969 ukázal však, že politická identifikace zločinců je obtížná a vede k novým zmatkům a kontroverzím. Po milánském atentátu byl nejdříve zatčen levicový anarchista Valpreda, načež jeho případ vyrostl v justiční skandál — neboť později byli z atentátu obviněni dva pravíkoví extremisté. Nesporné je, že teroristická činnost sleduje politické cíle. Má původ na politické periferii a charakter individuálního teroru — ale v Itálii se často cituje výrok jednoho odsouzeného atentátníka, že jde o to vyvolat v zemi psychózu strachu a napětí — aby vznikly podmínky pro státní převrat. Byl to výrok prokázaně pravíkového extremisty a vzhledem k tomu, že ve dvacátých letech předcházel nastolení Mussoliniho fašistické diktatury období mimoparlamentních bojů a nepokojů, je nadsada, že se nynější situace sleduje namnoze s historickými reminiscencemi tohoto druhu. Ve dvacátých letech však selhal italský parlament, kdežto pondělní debata upevnila přesvědčení, že drtivá většina je odhodlána řešit problémy a neuhýbat před demokracií. Odpovědi na běsnění hrstky teroristů by měla být nová demokratická odhodlanost. Té je třeba i jako odpovědi na úkazy sociálně-hospodářského chaosu v italském životě posledních měsíců.

KRIZE ...

(Pokrač. ze str. 1.)

nově zahraniční politice dentente, umírňování a že v ní nedojde k žádným změnám. Spolu s Kissingerem oznámil toto rozhodnutí všem diplomatickým zástupcům ve Washingtonu a v tom smyslu také i vyrozuměl gen. taj. Brežněva — čímž byla prakticky zažehnána krize, která, nebylo vyloučeno — mohla se dostavit.

Nejenom, že se nedostavila krize, ale jak první dny po nastoupení nového presidenta dokazují, naopak, je na všech stranách včetně zákonodárných sborů snaha po jednotě, úzké spolupráci a toleranci — což právě nyní národ tak potřebuje nejenom s ohledem na situaci uvnitř státu, ale také i ve světě.

NA LEPŠÍ K VAŠATOVÍ

stou dřevěnou tabulí, a projeli jsme horami do národního parku Virunga, jedné z nejbohatších a dosud nedotčených přírodních rezervací zvěře v Africe. Tam jsme viděli slony, hrochy, buvoly, antilopy, lvy a jinou zvěř v jejím vlastním prostředí.

Nedaleko Gomy jsme opustili Zaire a vstoupili do hustě osídleného státečku Rwanda, zvaného "africké Švýcarsko". Dva dny jsme pobýli v Gisenyi, letovisku připomínajícím Riviéru svými elegantními vilami a hotely na březích jezera Kivu, a pak jsme jeli dál po venkově Rwandy, kde jsou malebná, pečlivě obhospodařovaná políčka a vesnice s chatrčemi z trávy, uhnízděné na terasovitých stráních pod zelenými horami. Jednu noc jsme strávili na protestantské misijní stanici v Kigali, hlavním městě Rwandy, a pak jsme zamířili k hranicím Tanzanie — kde jsme překročili most vysoko nad soutěskou vodopádu Rusumo. Druhý den ráno jsme se dali převést na pramici z ostrova na Viktoriiné jezeře do Mwanzy, připomínající nám spíš vesnici někde v Indii než městečko v Africe.

Několik hodin jsme projeli po březích Viktoriina jezera a dostali se do národního par-

Peru: ani pravice - ani levice

Jednou z akcí, kterou 28. července vojenská junta generála Velasca v Peru oslavila výročí národního svátku, bylo tak zvané "zespolečenštění" všech vedoucích novin v hlavním městě Limě. Deník "Comercio" se stal orgánem venkovských zemědělských družstev; "La Prensa" přešla formálně do rukou "svazů pracujících" — atd. Důvodem tohoto dlouho připravovaného zákroku byla údajně kontrarevoluční tendence nezávislého tisku.

Den nato došlo podle zprávy tiskové kanceláře UPI v Limě k protivládní demonstraci studentů, kteří v počtu několika set pochodovali před městem, provolávali hesla za svobodu projevu, páliili titulní strany časopisů s fotografií generála Velasca a dožadovali se jeho odstoupení, zatímco stovky řidičů automobilů nepřetržitě troubily v úmyslně vyvolané dopravní zácpě.

Zásah peruánské junty vzbudil pochopitelně i v zahraničí velkou pozornost; N. Y. Times reagovaly dokonce úvodníkem, ve kterém napsaly: "Muži v uniformách se tedy konečně rozhodli umlčet zbývající nezávislé hlasy kritiky; poslali policisty se samopaly, aby obsadili redakce všech novin v Limě a chránili nové redaktory, dosazené režimem. Trapně tu vychází najevo, že prezident Velasco má strach i z konstruktivní kritiky a odpovědné opozice. Vláda má zřejmě obavy, že její údajné "revoluční výdobytky" v očích objektivních pozorovatelů neobstojí."

Usměrněný tisk má tedy referovat o situaci v Peru trochu účesaně. Vrchní dohlížitele v jednotlivých novinách: Comercio převzal universitní profesor práva Hector Cornejo Chavez, La Prensa dostala do čela universitního profesora pedagogiky Waltera Peñalozu, list Expreso — s prekomunistickými tendencemi — řídí universitní profesor práva A. Ruiz, jeden z hlavních vládních ideologů. Večerník Ultima Hora vede bývalý trockista Ismael Frías. Je to zatím nejhlubší zásah peruánské vojenské junty do svobody projevu. Na štiřu s novináři byli vojáci už dlouho, a vždy svá represivní opatření ospravedlňovali touž zaklínací formulkou: je to boj s kontrarevolucí, revoluce je ohrožena, rozzěvá se neklid. Nebo se údajně pomlouvá. Z těchto důvodů byla 1. května z Peru vypovězena tisková kancelář Latin.

Z těchto důvodů byla 1. června zakázána politická strana Accion popular, což ovšem bylo zbytečné, protože politické strany v Peru stejně nesmějí vyvíjet činnost — s výjimkou "vládního hnutí". President Velasco to řekl jasně: "My politické strany nepotřebujeme; strany, jak už

slovo samo ukazuje, jsou stranické; a my chceme, aby se revoluce účastnil celý národ."

Z národa se nicméně dále vylučovali významní lidé. Nynějšímu zásahu do tisku padl za obět' také ilustrativní, zábavně-politický, tvrdší než nezávislý týdeník, Carretas, velmi populární v celé jižní Americe. Byl zastaven. Populární byl ostatně i jeho šéf Enrique Zileri, kvůli němuž došlo v červnu i k vážnému rozkolu ve vedení peruánské junty: Zileri byl už podruhé od roku 1969 poslán generálem Velascem do exilu, protože nepřestal bojovat právě za větší svobodu tisku. Tentokrát se ale za něho postavil člen vedení junty viceadmirál Vargas. Výsledkem bylo, že Zileri

zmizel v podzemí, Vargas odstoupil a další dva admirálové se vzdali ministerských křesel.

Praktiky a některé prohlášení peruánské junty se někdy nápadně podobají praxi jiných režimů, a členové vlády v Limě musí občas odpovídat na otázku, jak je to s nimi a s komunismem. President Velasco nedávno na tiskové konferenci řekl, že "peruánská vláda není marxistická, ale není také protimarxistická." "Nejsme ani proti komunismu, ani pro levice, ani proti pravici", dodal. Jeho bratr, plukovník Carlos Velasco prohlásil brazilskému listu O Globo, že peruánská revoluce je naprosto jedinečná, na rozdíl od revoluce francouzské a ruské dosahuje klauha pro vět-

šinu občanů země bez prolití kapky krve a násilí. Jestliže se podaří, stane se prý z presidenta Velasca Alvarada nový latinskoamerický hrdina Bolivar.

President sám se o revoluci rozhovořil na zmíněné tiskové konferenci v Limě. Revoluce pokračuje, pravil, "ačkoli se to nelíbí mnoha Peruáncům, kteří nás kritisují. Jenže my musíme být jako lékař, který předepisuje lék, aby vyléčil nemoc. Dítě křičí, kope, odmítá lék, ale protože my víme, co je pro dítě dobré, dáme mu to. A tak to budeme také dělat v Peru. Že nám lidé ještě nerozumějí? Však oni nám porozumějí. Revoluce není hotova za jeden nebo dva dny. Vidíte, že my pracujeme už pět let, a zbývá ještě tolik úkolů. Pět let není nic. Přijde dalších pět let, a pak zase pět a tak dál." Tolik k situaci v Peru.

Eurocamp FICC 74 připraven

Ve Vysokých Tatrách se otvírá největší středisko mototuristiky a caravaningu v Československu, které vybudovaly čs. stavbaři celkovým nákladem 15 milionů korun u Tatranské Lomnice. 15.000 návštěvníků — účastníků pětatřicátého světového srazu mototuristů Rallye FICC se tu sejde v těchto dnech ze sedmadvaceti zemí Evropy i ze zámoří. Svá místa zaujalo také 80 absolventů hotelových škol, kteří se budou starat o pohodlí hostů. Je připravena pestrá paleta kulturních a sportovních akcí, vystoupí folklórní soubory, včetně Láčnice, orchestry dechové i taneční. Účastníci vystoupí na Rysy a na Krieván. Zajedou na výlet do Svidníku, na Duklu, do Košic, Bardejova a Levoče a zaletí si do Prahy.

Večery pod lampou s českou knihou

Čtenářský hlad po dobré české knize trvá. Doma i v cizině. Kdežto doma současná literatura stagnuje, a starší kvalitní věci se vydávat nesmějí, my v emigraci máme v tom ohledu větší štěstí. Také Universum Sokol Publications patří k vydavatelstvím, které jsou sto zájmu čtenářů o dobrou českou knihu vyhovět. Zde je seznam a stručný popis knih, vydaných doposud naším nakladatelstvím:

DEMOKRATICKÝ MANIFEST —

Ferdinand Peroutka. Vyznání víry v demokracii, svobodu a právo na národní sebeurčení. Mužný boj s ideologií komunismu, jehož slabiny jsou zde odhalovány nejpovolnějším mistrem pera. Kniha skutečně hodná tradice českého humanismu.

POČITADLO —

Petr Den. Sbírka esejí, zkoumajících vztahy mezi náboženstvím, politikou a matematikou, jež se zároveň snaží dát novou náplň pojmu "demokracie", aby revoluce davů a nových národů, měnící podobu našeho století, nebyla revolucí nihilismu, prosté moci a smrti, nýbrž revolucí míru a života.

VE VLÁDĚ DRUHÉ REPUBLIKY —

dr. L. K. Feierabend. Paměti muže, který spoluřídil osudy národa a státu v tragické pomnichovské době. (Rozebráno).

VE VLÁDĚ PROTEKTORÁTU —

dr. L. K. Feierabend. Pokračování pamětí člena české protektorátní vlády z doby po 15. březnu 1939, obsahující množství zajímavých a významných detailů o tehdejších událostech.

Z VLÁDY DOMA — DO VLÁDY V EXILU —

dr. L. K. Feierabend. Autor zde líčí svůj dobrodružný útek z Protektorátu přes Maďarsko, Jugoslávii a Francii do Londýna a popisuje zajímavým způsobem poměry v tehdejší exilové vládě presidenta Beneše.

ANTONÍN ŠVEHLA —

textová a fotografická monografie, vydaná ke stoletému výročí narození tohoto politika, který spolužakládá, budoval a řídil mladý československý stát. Neoprádatelná publikace zejména pro mladé emigranty, kteří o Antoninu Švehlovi doma buď neslyšeli vůbec, anebo jenom nepravdy.

KAŽDÁ Z TĚCHTO KNIH PŘEDSTAVUJE TVORBU NAŠICH PŘEDNÍCH SPISOVATELŮ A BÁSNÍKŮ, MIMO SVOU VLAST. ZAKOUPENÍ NĚJÍJÍCÍCH KTERÉ Z NICH OBOHATÍ JISTĚ VAŠI KNIHOVNU

O B J E D N Á V Á M :

Demokratický manifest —	
Ferdinand Peroutka	\$4.00
Počítadlo — Petr Den	2.50
Ve vládě protektorátu —	
dr. L. K. Feierabend	3.00
Z vlády doma — do vlády v exilu —	
dr. L. K. Feierabend	3.00
Ledy se hnuly — V. N. Duben	3.00
Antonín Švehla	3.00

ÚHLEM NA OBLOHU —

Miroslav Rašín. Sbírka cestopisných črt, zejména z Jižní Ameriky, politických i intimních úvah již zemřelého autora, je moderním protestem proti odlidštění a zmechanizování světa.

BEZNADĚJE A NADĚJE —

Karel Valehrach. Krajan, písmák líčí svůj těžký, avšak zkušenostmi bohatý život, v němž křížem — kráčem procestoval všech pět světadílů, s očima otevřenými a se srdcem, které rozumí lidské bídě.

OD A DO Z —

veselé abecední fantazírování-slovy a kresbami — populárního komika Járy Kouta.

VERŠE ZE ZÁSUVKY A VERŠE ZAPOMENUTÉ —

Josef Martínek. Česko-americký novinář a básník tu ve čtyřech částech podává silné básnické obrazy několika svých životních údobí.

HOLOUBEK, KTERÝ SE NA VŠECHNO PTAL —

Josef Martínek. Půvabná dětská knížka veršů s lahodnou češtinou a podivuhodnou fantazií.

SONGS OF THE DESERT —

Josef Martínek. Sbírka anglických básní, které byly otištěny ve více než 40-ti amerických a kanadských časopisech. Autora zde inspirovala zejména velká americká poušť na jihozápadě USA.

LEDY SE HNULY —

V. N. Duben. Kniha nutná pro každého, kdo chce vědět, kdy a jak začaly drobné sopečné výbuchy, které pak, po několika letech, vedly k Pražskému jaru.

THIS AND THAT —

E. J. Popera. Kdo zná české verše tohoto básníka, jistě sáhne se zvědavostí po jeho první sbírce básní anglických.

Úhlem na oblohu — Miroslav Rašín	2.50
Beznaděje a naděje — Karel Valehrach	2.50
Od A do Z — Járy Kouta	1.50
Verše ze zásuvky a verše zapomenuté —	
Josef Martínek	2.00
Holoubek, který se na všechno ptal —	
Josef Martínek	1.00
Songs of the Desert — Josef Martínek	3.00
This and that — E. J. Popera	2.00
Páľnoční pacient — Egon Hostovský	3.00